

Kako organizirati skrajšani program priprave na šolo in 80-urni program za otroke v starosti 4–5 let?

Dogovor vzgojno varstvenih organizacij

Zavedajoč se temeljnega družbenega pomena, ki ga določa Zakon o vzgoji in varstvu predšolskih otrok »oblikovati otrokovo ustvarjalnost in omogočiti razvoj otrokove osebnosti v skladu z vrednotami socialistične družbe«, se v VVO zelo odgovorno in dosledno izvajajo naloge družbeno organizirane vzgoje. Družbeno organizirana vzgoja se izvaja v VVO kot dopolnilo k družinski vzgoji in se odvija v dveh smereh: v dnevni vzgojnovarstveni dejavnosti (poznana oblika dnevnega varstva), kjer je vključena tudi celoletna priprava otrok na šolo in v razširjenih oblikah, ki so stalne oziroma občasne in so organizirane za tiste otroke, ki še niso vključeni v družbeno organizirano vzgojo.

Zagotovljeni program skupnosti otroškega varstva tako obvezuje VVO, da izvajajo pripravo na šolo (celoletno oziroma skrajšano obliko) ter po sporazumu o temeljih plana otroškega varstva za obdobje 1981–1985 zagotovljeni 80-urni program za vse otroke v starosti 4–5 let.

Priprava na šolo

Zakon o vzgoji in varstvu predšolskih otrok zagotavlja vsem otrokom v zadnjem letu pred vstopom v šolo pripravo na šolo, družbeno politična težnja pa zakon dopolnjuje v tej smeri, da je potrebno pospešeno premagovati socialne razlike med otroki pri izenačevanju pogojev za vzgojo in izobraževanje. Tako s programom priprave na šolo (celoletnim in skrajšanim — 120 ur) v vseh VVO že zagotavljamo vsem otrokom pred vstopom v šolo organizirano vzgojo in varstvo in skladnost vsestranskega razvoja v razvojno najbolj plodnem obdobju, kot je to prav predšolsko obdobje.

Priprava na šolo poteka v VVO po vzgojnemu programu, kjer so zastavljeni vzgojni smotri, naloge in vsebine vzgojnega dela, z velikim poudarkom na razvijanju otrokove lastne aktivnosti, kajti samo z lastno aktivnostjo bodo otroci pridobili nova spoznanja in izkušnje v okolju, v katerem živijo. Vzgojni program obsega vzgojne smotre vseh vzgojnih področij, s katerimi dosegamo, da otroci pridobijo:

- osnovne življenjske izkušnje, potrebne, da se v okolju znajdejo,
- osnovne stvarne predstave in pojme o predmetih, pojavih in dogajanjih v okolju, vključno odnosov med predmeti in pojavi,
- zanimanje ter sposobnost za nadaljnje spoznavanje in razumevanje pojavov in dogajanj v okolju,
- intelektualne, socialne in čustvene sposobnosti ter si tako oblikujejo temelje značaja ter pridobijo kulturne in higienske izkušnje,
- sposobnost za smiselno pogovarjanje in razumevanje govora drugih, pridobijo naj si bogat besedni zaklad in govorne izkušnje za samostojno pogovarjanje z vrstniki in odraslimi,
- s spoznavanjem in doživljanjem leposlovnih, pripovednih vsebin naj razvijejo čustva in fantazijo ter sposobnost dojemanja moralnih vrednot,
- zanimanje za knjigo ter pravilno ravnanje z njo.

Nadalje vzgojni program zagotavlja povezanost in prepletenost vseh vzgojnih dejavnosti iz različnih vzgojnih področij, vzgojitelju pa omogoča in daje dovolj možnosti, da s prepletanjem vzgojnih področij zagotavlja vsestranski vzgojni vpliv na otroke.

Zelo pomembna naloga programa priprave na šolo je tudi v tem, da se otroci razvijajo skladno s svojimi individualnimi danostmi in

možnostmi in se tako vraščajo v svet svojih vrstnikov oziroma skupni kolektiv, kjer izvajajo skupne naloge in zadovoljujejo skupne interese.

Tu se torej prične vzgojno izobraževalni proces in s tem priprava na šolo po vzgojnem programu postaja del enotnega vzgojno izobraževalnega sistema. To spoznanje oziroma dejstvo potrjuje, da mora priprava na šolo potekati v okviru danega vzgojnega programa v VVO, kjer je življenje naravnano skladno z otrokovimi potrebami, kjer delajo vzgojitelji, ki predšolskega otroka poznajo po vseh razvojnih zakonitostih in temu primerno zbirajo ustrezne metode in oblike vzgojnega dela. Prav tako pa vzgojitelj ob izvajanju vzgojnega programa priprave na šolo najlažje izbira dejavnosti predšolske vzgoje, to so igre, delo in zaposlitve, kjer otroci pod vodstvom vzgojitelja načrtno in usmerjeno spoznavajo neposredno okolje, ustvarjajo in sodelujejo z vrstniki.

Da bi v VVO Šiška kar najbolje speljali to odgovorno nalogo, smo se ravnateljice vseh VVO na aktivu dogovorile za enotna izhodišča organizacije skrajšane priprave na šolo, za vse tiste otroke, ki še niso vključeni v celoletni program, v okviru dnevnega varstva VVO.

Skladno z usmeritvami financiranja skupnosti otroškega varstva, dejanskimi potrebami in danimi pogoji, bomo VVO v Šiški izvedle skrajšani program priprave na šolo v okviru 120-urnega neposrednega vzgojnega dela, v enem delu — to je spomladansko obdobje, s pričetkom 1. 2. 1982.

Program priprave na šolo bodo vodile vzgojiteljice, ki so ustrezno usposobljene po pogojih, ki jih narekuje Zakon o vzgoji in varstvu predšolskih otrok. Program skrajšane priprave na šolo bo potekal v tem šolskem letu nekoliko drugače, v novi organizacijski obliki, v okviru redne dejavnosti in bo tako odpadlo dopolnilno delo vzgojiteljic, ki že opravljajo redno vzgojno delo. Tako bomo razbremenili vzgojiteljice rednega vzgojnega dela z nadurnimi obveznostmi in hkrati bo program skrajšane priprave na šolo enakovredno vrednoten, kot tisti v okviru redne dejavnosti. Pomembna pa je tudi kvaliteta dela, ki bo ob taki organiziranosti v programu skrajšane priprave na šolo prav gotovo večja od dosedanje, ki se je izvajala v nadurni obliki. Da pa bi v času velike stabilizacije zagotovili še večjo racionalizacijo, se bomo VVO v Šiški medsebojno povezali, tako z vidika organizacije in strokovnosti pri doseganju enotnosti vzgojnega programa oziroma enotne priprave na šolo.

Na aktivu ravnateljic smo pregledali stanje oziroma število otrok, ki so že vključeni v celoletno pripravo na šolo in število otrok, ki so se vpisali v OŠ, pa še niso vključeni v program priprave na šolo. Ugotovili smo dejansko potrebo po organizaciji skrajšane priprave na šolo v posameznemu VVO oziroma okolju, kjer VVO deluje. Podatki so naslednji:

	Že vključeni v pripravo na šolo	Potrebe po skrajšani obliki
VVO H. Ch. Andersen	280 otrok	11 otrok
VVO Koseze	203 otrok	80 otrok
VVO Najdihojca	166 otrok	21 otrok
VVO Litostroj	114 otrok	15 otrok
VVO M. Majcen	112 otrok	7 otrok
VVO M. Komanove	106 otrok	75 otrok
VVO Rezke Dragar	142 otrok	28 otrok
VVO Medvode	124 otrok	116 otrok
Skupaj	1.247 otrok	355 otrok

Glede na podatke, smo se dogovorili, da bomo skrajšano obliko priprave na šolo nekatere VVO združili v skupne oddelke ter na osnovi združenih oddelkov oziroma števila otrok planirali kadrovske potrebe v smeri pridobivanja vzgojiteljic, ki bodo program skrajšane oblike priprave na šolo vodile po dogovoru in posebnemu urniku dela in sklenile z določeno VVO delovno razmerje za določen čas.

Združili se bomo po naslednjem ključu: VVO Koseze in H. Ch. Andersen, VVO Najdihojca, Litostroj in M. Majcen, VVO Mance Komanove, Brod in Rezke Dragar, Medvode pa bodo program opravljale samostojno.

To so načelna izhodišča aktivna ravnateljica za organizacijo skrajšane priprave na šolo in hkrati informacija vsem starejšim šolskim novincem.

Točen čas, kraj in urnik programa bomo objavili ponovno v mesecu januarju 1982 v glasilu Javna tribuna in na oglasnih deskah v vseh VVO.

80-urni program

Zakon o vzgoji in varstvu predšolskih otrok še posebno obvezuje VVO, da moramo prenesti v center predšolske vzgoje in omogočiti otrokom v starosti 4–5 let različne oblike organizirane predšolske vzgoje, v tistem okolju, kjer otrok živi. VVO naj otrokom omogoči v okviru 80-urnega programa razvojne spodbude in različne vzgojne aktivnosti. VVO že izvajamo minimalne programe — 80-urni program, ki ga izvajamo pod različnimi naslovi (cicibanove urice, cicibanovo popoldne in podobno), ki po vsebini izhajajo iz vzgojnega programa v okviru dnevnega varstva in vzgoje otrok v VVO. 80-urni program je prav tako zasnovan na vsestranski vzgojni dejavnosti in deluje v VVO glede na potrebe okolja, kjer živijo otroci, ki še niso vključeni v redno organizirano vzgojo in varstvo. Program vodijo vzgojiteljice, v letošnjemu šolskem letu bodo ta program vodile prav tiste vzgojiteljice, ki jih bomo pridobili za vodenje priprave na šolo. Ker je okolje tisti faktor, ki pogojuje potrebo po vključitvi vseh otrok, imamo v občini Šiška zelo specifično situacijo, da v nekaterih predelih, predvsem starejših in nekoliko odmaknjenih naseljih nimamo tovrstnih potreb, da pa so potrebe v novih soseskah precej velike. Zato bomo tudi 80-urni program prilagodili dejanskim potrebam okolja, kjer VVO deluje in ga izvajali po sistemu skrajšane oblike priprave na šolo — torej v povezavi med VVO.

Pričetek 80-urnega programa načrtujemo prav tako 1. 2. 1982, zato prosimo starše vseh otrok, ki še niso vključeni v redno vzgojo in varstvo, da prijavijo otroke v VVO in sicer tisti VVO, ki deluje v okolju, kjer živi vaš otrok. Pri evidentiranju vseh teh otrok bi lahko VVO pomagali tudi v DPM v KS, kjer določen VVO deluje, da bi tako zagotovo zajeli vse otroke. Na osnovi števila prijavljenih otrok bomo med VVO organizirali oddelke 80-urnega programa.

Glede na tako zasnovana izhodišča za organizacijo 80-urnega programa bomo konkretnije podatke o pričetku in kraju delovanja objavili v mesecu januarju v glasilu Javna tribuna, v KS pri DPM in na oglasnih deskah v vsakem VVO.

Na tako zasnovanih izhodiščih bomo prav gotovo uspeli dobro realizirati naše odgovorne naloge, še posebno, če se bomo ob izvajanju programa priprave na šolo povezovali obojestransko z OŠ in njihovimi svetovalnimi delavci za čimbolj enovit in neprekinjen vzgojno izobraževalni proces. Pri izvajanju 80-urnega programa pa bomo morali za uspešnost dela zagotoviti sodelovanje vseh ostalih dejavnikov KS, ki so odgovorni za družbeno varstvo otrok.

Za aktiv ravnateljcev VVO Šiška
Irena Okoren